సౌందర్యము

శ్రీమతి దేవులపల్లి జగదంబగారు

౧

పండిత బదరీప్రసాద్ శుక్లా చాలాగొప్పవాడు, మర్యాదస్థుడు, పిల్లజమీందారు. అయిదారువూళ్లు ఆయనచేతిక్రింద వుండేవి. ఆయనకు వకకుమార్తె వకకుమారుడు. కుమార్తెకు 14 సంవత్సరములు. ముదుసలితల్లి, ఆయనభార్య, ఇంకా గుమాస్తాలు నౌఖర్లుకలసి 15 మంది.

౨

ఆయనకుమార్తె లీల చాలా తెలివితేటలుగలపిల్ల. ఇంగ్లీషు మూడవఫారము ప్యాసుఅయినది. సంగీతము, చేతిఅల్లికలు,కుట్టుపని, వినోదములయినపనులు చాలా వరకు నేర్చుకొన్నది. లీల చిన్నతనములో మశూచకముపడుటవల్ల శరీరము గుంటలుపడి దేహసౌందర్యము చెడగొట్టెను. కాని కళ్ళు, ముక్కు, మొగము చాలా తీరుగా వున్నవి. బదరీప్రసాదుగారికి రాత్రి పగలు యిదేచింత. 14 సంవత్సరములకన్య. ఎక్కడా వరుడు దొరకలేదు. చూస్తూ చూస్తూ పేదవాడికి, మూర్ఖుడుకి యివ్వలేడు. తెలివైనకుర్రాడికి, చదువుకున్నవాడికి యిద్దామంటే డబ్బుదాహము అధికముగా వుండేది. అది తీర్చుటకు సిద్ధపడితే పిల్లఫోటో చూస్తాము పంపమనికోరేవారు. అదిచూచి బాగులేదని తిరిగి పంపివేస్తూవుండేవారు. యీసంగతి చూచి ఆయనకు నిద్రాహారములు మందగించినవి.

3

ఒకరోజున సాయంకాలము 5 గంటలకి బదరీప్రసాద్ వాకిటిలో వాలుకుర్చీపై కూర్చొని వార్తాపత్రిక చదువుచుండెను. అంతట ఆయనతల్లి కోడలుని వెంటబెట్టుకొని వచ్చి అక్కడ కూర్చొని "నాయనా! బదరీ! యీడువచ్చినపిల్లను యింట్లోపెట్టుకు యీలా వూరుకుంటే యేలాగు?" అని ప్రశ్నించెను. బదరీ (చదువుచున్నపత్రికను ప్రక్కనవుంచి) "నేనేమి చేసేదమ్మా! ఎంతప్రయత్నముచేశినా పిల్లఫోటో చూచి యెవరూ యిష్టపడకుండావున్నారు."

తల్లీ:—యేం, మనపిల్లకు గుడ్డా, ఫొట్టా యిష్టపడక పోవడమునకు? ఆ మచ్చలేకదా! అవి లేకపోతే రత్నంలాంటిది పిల్ల.

బదరీ:—ఆమచ్చలుచూచే వప్పుకుండావున్నారు. యిప్పటికాలపుయువకులు విద్యాబుద్ధులు, తెలివితేటలు చూడరు యెంతసేపు ఫోటోలుచూచి భ్రమపడతారు.

తల్లి:—యేదో ఆలోచించి వెంటనే పెళ్లిచేస్తేగాని లేకపోతే కొంపమునుగుతుంది" అని చెప్పి వెడలి పోయెను. ఆయన కొంతసేపు అట్లు కూర్చొని దీర్ఘాలోచన మొదలుపెట్టెను. యేమి పాలుపోవడము లేదు. యింతలో అకస్మాత్తుగా ఆయనకు వకసంగతి జ్ఞప్తికివచ్చెను. "ఫోటోను రిటచ్చి (Retouch) అనగా దిద్దించి పంపిన కార్యము సాధింపవచ్చును. గాని మోసముకాదా! మర్యాదపోదా! తరువాత పిల్ల యేమిబాధలుపడునో!" అని విచారించెను. "ఆలాగు చెయ్యకపోతే మరిపెళ్ళికాదే!" అని కొంతసేపు తర్కవితర్కములుచేసి "వైవాహికములందు అబద్ధములాడినను తప్పులేదు. మనవారందరిలో పరిపాటె. పెళ్ళిళ్ళలో కబుర్లు రూపాయికి పావలాలే నిశ్చయం. అని సిద్ధపడుకొని ఫోటో రిటచ్చి (Retouch) చేయించి పంపుటకు నిశ్చయించుకొనెను. అప్పుడే యిదివరకు చాలామందికి ఫోటో పంపడము తిరిగి రావడము అయినది. వారికి పంపుతే నమ్మరు, అందుచే క్రొత్త సంబంధము మాట్లాడి యీఫోటో పంపాలి" అని నిశ్చయించెను. అంతట హృదయభారము తగ్గి భోజనమునకు లేచెను.

౪

సాలిగ్రామ్ ఇంటరుసీనియరు చదువుచున్నాడు. బుద్ధిమంతుడు, అమాయకుడు. తల్లిదండ్రులకు యేక

పుత్రుడు. విశేషము ఆస్తిలేదు. మామూలుగృహస్థులు. తల్లి యేలాచెప్పితే ఆలా నడుచుకుంటాడు. పిల్లవాని బుద్ధివిశేషములు విని ఆస్తి లేకపోతేమానె, మనపిల్లకి తగినవరుడు అని నిశ్చయించి పురోహితుని ద్వారా కబురుపెట్టెను. జరగవలసినమాటలు జరిగినవి. నాలువేలు కట్నము, తక్కిన లాంఛనములు జరుపుటకు వప్పుకొనిరి. పిల్లఫొటో పంపమనికోరిరి. "రిటచ్చి (Retouch) చేయించిన ఫోటో పంపిరి. వియ్యపురాలు, వియ్యంకులు చాలా సంతోషించిరి. పిల్ల చక్కనిది. విశేషకట్నముతోకూడా వచ్చుచున్నది అని కుమారునకు చెప్పి ఫొటోను చూపించిరి. చాలా సంతోషించినాడు. పెళ్లి యధావిధిగా జరిగిపోయినది. బదరీప్రసాదు, భార్య యేలోపము రానీయక చాలాడబ్బు ఖర్చుచేసిరి. పెళ్ళిమూడురోజులు వధువు ముఖముమీద ముసుగుతీయలేదు. అయిదవ రోజు పిల్లను, పెళ్ళివారిని అంపకముపెట్టేరు. పిల్లకి చాలా సారెసామాను వగయిరా పెట్టిరి. యిన్నాళ్లు పెంచి అత్తవారింటికి పంపిస్తూయున్నా తల్లి తండ్రి కంట తడిపెట్టి, పిల్లకు చాలాబుద్ధులు చెప్పి పంపేరు. పెళ్ళికుమారుడుగారిగ్రామము చేరిరి. చూచుటకు యిరుగుపొరుగుఅమ్మలక్కలంతా చేరేరు. లీలఅత్తగారు వూళ్లోవాళ్ళకి తనకోడలును చూపుదామని లీలముసుగు తీసింది. కోడలుముఖము చూచి తెల్లపోయినది. 'మనకు ఫొటో పంపిన పిల్లముఖము యిదేనా' అని తనకనులను తాను నమ్మకపోయెను. చూడడమునకు వచ్చినవారిలో గుసగుసలు పుట్టెను. "కళ్లుపెద్దవి. అందమైనముఖమే గాని ముఖముపై స్ఫోటకపుమచ్చలు లేకుంటే చాలా బాగుండును"అని ఒకతె రిమార్కుప్యాసు చేశినది. "యేమిటో! సంసారికి చక్కదన మెందుకు!"అని మరివొకతె సరిపుచ్చినది. యేమైనను లీలఅత్తగారికి బోధపడలేదు. వెంటనే పెనిమిటిదగ్గిరకు పోయి;" చూచేరా! వియ్యాలవారు మనలను యెంత మోసపుచ్చినారో! వారు పంపిన ఫొటో యీపిల్లవలె యున్నది గాని ప్రత్యక్షముగా చూస్తే యీపిల్లముఖమునిండా మశూచకపు మచ్చలే! ఫొటోలో యెంతో శుభ్రముగాయున్నది. యీమాయమేమిటి?" అనెను. ఆయనకూడా వారిమోసమునకు చాలా ఆగ్రహము తెచ్చుకొనెను. గాని జరిగిన దానికి విచారించిన లాభములేదని గ్రహించి, భార్యతో "సంసారులకు చక్కదన మెందులకు? ఆపిల్ల పుట్టింటివారు చాలాసొమ్మును మనవిషయమై ఖర్చు చేసినారు. మనం పిల్లఫొటో కోరితే పంపినారు. చూచుకొని మనం అంగీకరించినాము. నీవుగాని, నేనుగాని, మనకుర్రవాడుగాని, యెవరమైన స్వంతముగా పోయి చూడకపోవుట మనపొరపాటు. యిప్పుడు అల్లరిపెట్టుట మర్యాదగాదు"అని భార్యను సమర్థించెను. యీ సంజాయిషి ఆమెకు నచ్చలేదు. యింకా మనస్సు తృప్తిలేదు. తనకుమారుడు వచ్చినవెనుక ఆయనకు చెప్పి ఆపిల్లను యేలనీనని, తిరిగి పెళ్ళిచేస్తానని, వారు చేసినమోసమునకు ప్రతిఫలం చేస్తానని చిందులుత్రొక్క మొదలుపెట్టెను. సాలిగ్రాముతండ్రికి తిరిగి పెళ్లిచేయుటకు యెంతమాత్రము యిష్టములేదు. కాని భార్యతో వేగలేక వూరుకొనెను. ఆసాయంకాలము కొడుకుతో తల్లి సంగతియావత్తూ చెప్పి తిరిగి పెళ్లికూడా చేస్తానని చెప్పినది. కొడుకు, భర్త తనచేతులలో వున్నారు. ఇంక ఆవిడఆటలు సాగకయేమిచేస్తాయి! గాని పాపము లీలగతి ముందు యేలానున్నదో!

రాత్రి 9 గంటలకు సాలిగ్రాము మంచముపైకూర్చొని ఆలోచిస్తూయుండెను. మంచిసుందరుడు, యువ్వనుడు, చదువుకున్నవాడు, చక్కని తెలివితేటలుగలపిల్లను వివాహముచేసుకుందామనివుద్దేశముతోయుండేవాడు. లీలఫొటో చూచి యివిఅన్నియు కుదిరినవని చాలా సంతోషించి, కార్యభారము తల్లిదండ్రులపై విడిచిపెట్టెను. తిరిగి ఫొటోను యెగాదిగా చూస్తూ మంచముపైకూర్చొనెను. యింతలో పనులన్నీసరిపెట్టుకొని లీల గదిలోనికివచ్చి క్రేగంట పెనిమిటిని చూచెను. ఆమె వచ్చిన చడి తెలిసియు భర్త ముఖమునెత్తి

తనవైపు చూడకపోవుట యేదో ఆగ్రహకారణ మని గ్రహించి తలవంచుకుని నిలువబడియుండెను. సాలిగ్రామము మంచముదిగి లీలదగ్గరకు పోయి, తనచేతిలోవున్న పొటోను, ఆమెముఖమును పరీక్షించెను. మిక్కిలికోపముతో ఆమె ముఖము వైపు తీక్ష్ణముగా చూచుచుండెను. లీల భయకంపిత హృదయముతో కనుల నీరు గ్రమ్మ, తలవాల్చియుండెను. అంతట సాలిగ్రామము యిట్లు సంభాషించెను :—

సాలిగ్రాము :—మీ నాన్నగారు మాకు పంపిన పొటో నీది కాదు. అది యెవరిది?

లీల:— నాకేం తెలుసు? యెవరిదో!

సాలి:— నీకు తెలియకుండా నీతండ్రి యీ మోసము చేసెనా? నేనునమ్మను.

లీల:— సత్యము చెప్పుచున్నాను. నాకేమి తెలియదు. పెళ్ళిముందు నాకు పొటోతీయించినారు. అంతకంటె నాకు తెలియదు.

సాలి:— (తనచేతిలోవున్న పొటోను ఆమెకు చూపి) ఇది మాకు పంపేరు. యిది నీదేనా?

లీల: — (తలవంచుకొని పొటో చూచి) ఇది నాదేనా?

సాలి:—నీదే అని మీనాన్న పంపేరు. అని (లీల మొగమును, పొటోను, రెండు నిదానించి చూచి), నిశ్చయముగా యిది నీదేగాని పొటోను(Retorch) దిద్దించినారు. ఇది చాలామోసం. ఇట్లు చేయుటలో మీవాళ్లవుద్దేశము యేమి? అని (ఆ పొటోను అచ్చట పారవేసి వెళ్లిపోయెను.)

లీల:— (భర్తవైపు చూచి, నిరాశతో) తప్పు యెవరివల్లను లేదు. నా కురూపితనమే కారణము. అని నాతలంపు. అని జవాబు చెప్పెను.

సాలి:—(పొటోతీసి మేకుకు తగిలించి)నీ తండ్రి చాలా అనుచితమైనపనిని చేసినాడు. నీ నిజమైన పొటో పంపవలసినది.

లీల:— (మాట్లాడలేదు.)

సాలి:— అటువంటి మర్యాదస్థుడు, పెద్దమనిషి యిట్టి నీచకార్యము చేయరాదు.

లీలకు బేజారుఎత్తిపోయి నోట మాటరాలేదు. ముందు తనగతి యెట్లున్నదో అని దైవముపై భారము వైచి నేలకూలబడెను. ఈసంగతి శోభనమునాటి రాత్రి జరిగెను.

౬

తెల్లవారగనే తల్లి కుమారుని చూచి, "కోడలు వచ్చినదా?" అని ప్రశ్నించెను. సాలిగ్రాము జబాబు చెప్పలేదు. తలవంచుకొని వెడలిపోయెను. కుమారునికి యిష్టములేదని గ్రహించి మళ్లీ పెళ్లిచేస్తాను. అని చాటుట మొదలుపెట్టెను. యిట్లు నెలరోజులు గడచినది. ఇంక లీలసంగతి యెట్లుండంటే భర్తకు ఆమెయందు ప్రేమలేదు. ఆమెతో విశేషము మాట్లాడలేదు. గాని, ఆమెమాత్రము పెనిమిటికి అన్ని పనులు అతిశ్రద్ధాభక్తులతో జరుపుచుండెను. అంతేగాక యింటిపనులుయావత్తూ మిగుల జాగరూకతతో చేయుచు అత్తమామలయందు అతిభక్తితో తనతల్లిదండ్రులవలె చూచుకొనుచుండెను. యింత సాధుశీల భూమిపై యున్నదా! అన్నట్లు మసలు చుండెను. యిదిఅంతాచూచి సాలిగ్రాముకోపము పటాపంచలై పోయెను.

ఒకరోజు రాత్రి సమయమున సాలిగ్రాము యేవోకాగితములు వ్రాసుకొనుటకు తనగదిలోనికి వచ్చెను. లీల తనమంచముపై బోర్లపడుకొనివుండెను. ఆయన రా వేగమేలేచి నిలుచుని తలవంచుకొన్నది. సాలిగ్రాము దగ్గరకువచ్చి "ఒంట్లో బాగులేదా?" అని ప్రశ్నించెను.

లీల:—(మాట్లాడలేదు.)

సాలి:—"మొగము యెత్తిచూడు" అని తన చేతితో గడ్డముపట్టుకొని పైకెత్తెను. కండ్లవెంట నీరుగారుచున్నది. కండ్లెర్రగా చింతనిప్పులవలె నున్నవి. తలవెంట్రుకలు చెదరివున్నవి. చెక్కిళ్లు

కన్నీళ్లతో తడసియున్నవి. యీ వైఖరి చూచి స్నేహపూర్వకముగా, "యేం, యేడుస్తూయున్నావు, యెందు కలాగున్నావు?" అని ప్రశ్నించెను.

లీల, పతిమాటలు విని మరింత వెక్కి వెక్కి యేడువ మొదలుపెట్టెను.

సాలి:—(ఆశ్చర్యములో లీలతలపై చేయవేసి నిమురుచు) "సంగతేమిటో చెప్పకుండా యెందుకు యేడుస్తావు యేమివచ్చినది. నాకే మీ బోధపడ లేదు సంగతి చెప్పు."

లీల:—(యేడుస్తూ) నేను చచ్చిపోతాను. ఆలాగైతే తెరిపి.

సాలి:—యేమి! కారణము చెప్పు.

లీల:—(కళ్లుతుడుచు కొంటూ) మధ్యాహ్నము అత్తగారు యిరుగుపొరుగు స్త్రీలతో నేను కురూపి ననియు, మోటుదానిననియు మీకు తిరిగి మంచి చక్కనిదాన్ని, బుద్ధిమంతురాలిని పెళ్ళిచేస్తానని, మా వాడికి యీ అందవికారమైన దయ్యాన్ని కట్టేరు దీన్ని వదిలిపించుకోవాలి, మా వాడికి చక్కనిపిల్ల దొరకదా, అని యిటువంటి పలుకులు! నెలరోజులాయ. వినలేక చెవులు రంధ్రములు పడుచున్నవి. యేమిచేసేది ? భగవంతుడు నాకు అందకారము తెచ్చిపెట్టేడు నా చేతిలో పనికాదుకదా! యిప్పుడు బాగైపోవుటకు" అంటూ తిరిగి యేడుపు మొదలు పెట్టెను లీల. సాలి గ్రామహృదయము కరగెను. లీలయొక్క సత్ప్రవర్తన, సాధుశీలత, తనయడల భయ భక్తులు, నిత్యము తనసేవ యేమరక చేస్తూవుండడము చూచి యిప్పుడిప్పుడే లీలమీద ప్రేమ రాజొచ్చెను. ఇప్పుడు యీ సంగతి విని అతనిహృదయము కరగి యిట్లు ఆలోచించెను. 'రూపము లేకపోవుట ఈమె అపరాధమా! గుణము మంచిదికాదా! కోకిలకు రూపములేకపోయినను, దానిశ్రావ్యకంఠమును బట్టే కదా దానిని ప్రపంచము అంతగౌరవించుచున్నది. హృదయసౌందర్యము చూడవలెగాని శరీరసౌందర్యముతో నాకు ప్రసక్తిలేదు. కేవలము సౌందర్యమే యెంచి యిట్టిగుణవతిని, నిరపరాధిని అంధకారమున త్రోసిన ఈమెకు దిక్కెవ్వరు? నేను యీమెను నిశ్చయముగా ప్రేమించెదను.' అని అనుకొని లీలవైపు చూచెను. లీల యింకాయేడుస్తూనే యుండెను. లీల యొక్క అమాయికత్వమునకు జాలినొంది సాలి గ్రామ దయతో "నువ్వు వ్యర్థముగాయేడ్చుచున్నావు ఆమె అట్లు అనుకుంటే అనుకోనీ. అన్నమాత్రాన అయిపోయిందేమిటి?"

లీల:—అవుతుంది. యెందుకవదు? నేను కురూపి దాన్ని. అనేకమంది పిల్లనిచ్చుటకు సిద్ధముగా యున్నారు.

సాలి:— సిద్ధముగానుంటే పెళ్ళిచేసుకొనుటకు యెవరు సిద్ధముగాయున్నారు?

లీల:— మీఅమ్మగారు మీకు పెళ్ళిచేస్తానంటే మీరు చేసుకోరా ?

సాలి:—లేదు. ఆమెకు బోధపరుస్తాను. నిన్ను యిటువంటిమాట లాడవద్దని, తిరిగి పెళ్లాడనని చెప్తాను. అని లీలను శాంతపరిచి తల్లిదగ్గరకు పోయెను. తల్లిని చూచి "అమ్మా! నీ కోడలును యెందుకు నీవు అట్టి మాటలాడుతావు?" అని ప్రశ్నించెను.

తల్లి:—యేమిటన్నావురా నాయనా !

సాలి:—కురూపిదని నాకు తిరిగి పెళ్ళిచేస్తానంటూ వున్నావట.

తల్లి:—అవును. నీవు అంతచక్కనివాడివి, చదువు కున్నవాడివి, బుద్ధిమంతుడవు. నీకు అట్టిపిల్ల తగదు. గనుక చక్కనిపిల్లను చేస్తాను.

సాలి:— చదువుకున్నవాడిని, బుద్ధిమంతుడను కాబట్టే అటువంటి పాపకార్యము చేయకూడదు. నాకు జబరదస్తీగా పెళ్ళిచేస్తావేమిటి?

తల్లి:—(విస్మయముతో) యేమిటి ! నీవు పెళ్ళి చేసుకోవూ !

సాలి:—యెందుకు చేసుకోవాలి భార్యవుండగా?

తల్లి.—కురూపిగనుక. ఆమెతండ్రి మోసము చేసెను గనుక.

సాలి.—ఆమెదేహసౌందర్యముతో నాకు పని లేదు. బుద్ధివిశేషత హృదయసౌందర్యముపరీక్షించేను. ఆమెతండ్రి చేసినమోసమునకు యేమియుయెరుగని ఆమెనుశిక్షించుట న్యాయముకాదు. "అడవిపందులు చేనుమేస్తే వూరపందులచెవులు కోయు"నట్లున్నది.

తల్లి:— బాగుంది! యెలా మారిపోయినావు!

సాలి:—మునుపటిమాదిరిగా దాన్ని నీవు అంటే నేను సహించలేను. వ్యర్థముగా అబలను బాధపెట్టుట

నాకు బాగుగా తోచలేదు. ఒక్కచక్కదనమే మనము చూడవలశినదా? లేక దానిసత్ప్రవర్తనమా? ఒకయేడాదినుండి ఆపిల్ల మనయింట యెట్టి భయభక్తులతో మెలగుచున్నదో కాసంత పరీక్షించవద్దా!

తల్లి:—(మూతి ముణుచుకొని) ఇంకా చక్కనిది అవుతే మరీ పొంగిపోదువు గాబోలు నాయనా! యీ కురూపిదానిని పెట్టుకునే వెనకవేసుకొస్తూయున్నావు.

సాలి:—రూపము భగవంతునిసృష్టి గాని మనం పెట్టుకొన్నది కాదు. నేను వకవేళ కురూపినయితే మరొకసురూపిని పెళ్ళిచేసుకొంటానంటే నాకేలాగు వుంటుంది, నీకేలాగువుంటుంది? గనుక నాఆఖరు నిశ్చయమిదే. అది కురూపి, పెళ్ళి తిరిగిచేస్తానంటే నేను వప్పుకునేది లేదు. నాకు చాలా దుఃఖముగా యుంటుంది. అవమానముకూడాను.

అంతటితో తల్లి మాట్లాడలేదు. మరుచటిదినము లీలను కల్సుకొని సాలగ్రాము యిట్లు ప్రసంగించెను. "యీరోజు నేను అందరిని ముఖ్యముగా మాతల్లిగారిని—నిన్నేమి అనవద్దని, అటువంటిమాటలు వినలేనని చెప్పితిని. ఇక నీయడల వారు అత్యాచారముగా ప్రవర్తించరు."

లీల:—పతివైపుచూచెను. ఆచూపులో ప్రేమ, కృతజ్ఞత యిమిడియున్నవి. అన్నదికదా! 'సత్యముగా మీరు మళ్ళి పెళ్ళిచేసుకోరా!'

సాలి:—యెందుకూ, కారణం?

లీల:—"నేను రూపవతినిగాకపోవుటచేత"(అని సిగ్గుతో తలవంచుకొనెను)

సాలి:—(ఆమెను దగ్గరకుతీసుకొని ఆలింగనము చేసుకొని ప్రేమపూర్వకముగా తలనిమురుచు) లోకంలోఅందరికీ నీవు కురూపిగా కనబడవచ్చుగాని నామట్టుకు సౌందర్యదేవతవలె నున్నావు. నేను నీ హృదయసౌందర్యమును ప్రేమించేను. హృదయసౌందర్యముముందు ముఖసౌందర్యము యెన్నోవంతు? ముఖసౌందర్యము నాకవసరములేదు.

లీల:—సంతోషముతో భర్తమెడ కౌగలించుకొని "అట్లయితే యెందరు నన్ను కురూపి అనుకొన్న నాకేమిలక్ష్యము? మీదయ వక్కటివుంటే ప్రపంచకము జయిస్తాను. నేను మిమ్మను మనస్ఫూర్తిగా కోరునది అది వక్కటే. ఇన్నిరోజులనుండి నేను పడు మనోవేదన, దుఃఖము నేటితో మంచువలె యెగిరిపోయినవి మీ ప్రేమయేకదా నాకు సామ్రాజ్యము? నేడుమొదలు సంసారములో నావంటి సుఖవంతురాలు లేదనియే తలుస్తాను. (అని పతిపాదములపైబడి ముద్దుపెట్టుకొనెను.)

సాలిగ్రాము లీలప్రేమకు, సత్యకాలమునకు మెచ్చి, లేవనెత్తి, హృదయమున కదిమి, గట్టిగా ముద్దిడి, ఇన్నిరోజులనుండి ఆమెయెడల చేసినఅపచారమునకు క్షమింపమని వేడుకొనెను.

హిందీ 'చాందు'నుండి అనువాదము.

శబరి

గోటేటి సత్యనారాయణ మూర్తిగారు

చినిఁగినవల్కలంబులను జింపిరిజుట్టున నుంటినంచు నీ
మనమున లేశమాత్ర మనుమానము నొందక రమ్మ కానుకన్
గని కరమూని గైకొనుము కాంచనరత్నము లీయలేను దీ
నను ననుఁ గంటఁ జూడు రఘునాయక ! పాయనిభక్తి మ్రొక్కెదన్.
కానవమంతయున్ దిరిగి కాంచినపండ్లను గోసి మంచివా
వానిని వేరుగాఁ, గొరికి దాచితిఁ దియ్యనిపండ్ల నయ్య! యే
పానకమైనఁగాని సరిరా దివి పోల్పఁగఁ గైకొనంగదే
భానుకులాబ్ధిసోమ ! పరిపంధివినాశనమూలకారణా !
చూడుము మధురఫలంబులఁ
జూడుము నన్ గృపనుగొల్పుచూపులతోడన్
జూడుమ యీఫలరుచులను
జూడుము నీరూపులేనిచోటుల నాలోన్.